

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: .....

Cím: *Az újpesti nyomortanyákon*

Forrás: .....

Szózat

Bp.
(Hélv)

1920. 7/27
(Idő)

—
(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

361.1

Hely

Idő

"1920"

Személy

Helyszám

361.1 1920

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapest tőváros házinyomdája 1919.

AZ ÚJPESTI NYOMORTANYÁKON

A kommunizmus megölte a munkakedvet
— A Szózat tudósítójától. —

A főváros környékéhez tartozó Újpest népesége a háború előtt 40.000 volt, ma 80.000. Az elmúlt öt év alatt hadiszertészeti-vállalatok épületei, gyárai mint a gombák pattantak ki ott a földből és a vidékről Újpestre költözött munkások megkiszereztek a város lélekszámát. Lakások természetesen ez alatt az idő alatt nem épültek. A városnak most leszerelve állanak teltlenül, úgy hogy a munkások legelőbbje ma lezeng. Legutóbb is 1300 szakmunkást és napszámost kerestek alkalmára, de mindössze 1—2 jelentkező akadt. Inkább mindenféle segélyek után futkároznak, vagy boldulásra adják magukat. A proletárdiktatúra kiűszított belőlük minden munkaszereletet.

A nyomor hirteket fészekai a tömeglakások között, sorvasztó világa előnkbe térni lépten-nyomon, ahogy bejáratunk az újpesti munkanegyedeket. Az első utca, melyen végrehaladtunk, a Váci-utca, a Dunától pár lépésre. Egyik felől a megartott forrásmű előmőlt házak sora, másik oldalán a már kiűszülékben is egészegetelen, vakablakos, nyírkos-falu képlekásos épületek. Kabaniznak, Kelszeker városi jegyző, az újpesti szegényügyek referense, bevezet a 41. számú házba. Az időt-kopott házarca 35 egyszoba-konyhás lakást rejt magában, a lakók száma 240. A szabadkiszágon 3 méter szélességű és hosszúságú, a 12-es számú lakásban Kilenecen tartóznak, de a mellettük lévő kvartélyban egy asszony 11 gyerekekkel lakik. A többi szomszédok is 6—7 gyerekekkel laknak. Többek fölhasználtos ház a 30. számú is. Az ablakokat részben deszkáttalakk pótolják a így a szabadban szikrázó a sötétség. Három kis lakás ez, szintén egy szobával, apró gyerekek ugrálnak ott, ha csak az eső, a mennyzelettel a víz becsorog. Ilyenkor csattanó harsmágnak bent a szobában.

Nem mészre a helyről, az Arany-utca során egy bódé barnultik. Egy kocsi nem lehetős elhelyezni benne a szék volna mint, de azért egyfitt lakik ott egy öreg asszony az unokájával egy házaspár, 4 kis gyerekekkel, egy másik fiatal pár, hat gyerekekkel. Nézem a bódét és nem tudom elképzelni, ezek szennyegetésen hogy fakaszták beosztulakánul.

Ezen a környéken keménynek a tömeglakások, de a társulóság lakóháza közöttben a Pálóczy-utcaiban van. Az 5-ös számú házban lakik egy beletyűszékében, mely szoba, konyha és szusztermből egykiallóg, Ginesz János cipészmeister 8 gyermekével, feleségével. Az ember tündőbajos. A aróba medves és rohadt levegőtől az egyik gyermek, egy hat éves fiúcska már majdnem teljesen anagy vakult, nem lát sem engem, sem a testvérét. A mellettük lévő lakásban egy csontváz fekszik. Az emberoncsmak csak a két szeme világ. Az asszony, mint a kiserhet, fehér és sovány. Itt két gyerek van, a legnagyobbik 14 éves, széparan leányka. Hogy beszéltek vele, rosszul táphill, vékonyka kettét itgyevensit, a szemembe mosolyog, kellest magát. Ha ezt a kislányt valami módon innen el nem viszik, az éjféli utca maradjék a lesz.

Az Arany-utca 11. számú házban egy öreg asszony, Turzó Györgyné lakik két kis gyermekével. A fű 10 éves, a leányka 12. Az asszony vízibetegségen szenved. Nyugdíjából tartja el a családját, fölkel naponta a belegyűszött és tisztán tartja a lakást, elkészíti az ebédet.